

ליקויים בהגשות לפטור מהצגת אישור תקן רשמי לפי סעיף
2(ג)(2) לצו יבוא חופשי- שלומי אביסרור, מנהל תחום חשמל
ואלקטרוניקה, מינהל תקינה, משרד הכלכלה והתעשייה

יש טובין שחל עליהם תקן רשמי, המחויבים על פי צו יבוא חופשי באישור ת"ר (תקן רשמי). בערוץ הזה יש ללכת למעבדה מוכרת ולקבל בסוף התהליך אישור ת"ר. יש ערוץ נוסף של פטור מהצגת אישור ת"ר. אדגיש כי זהו לא פטור מהתאמה לאישור התקן, אלא רק פטור מהצגת אישור התאמה לתקן.

מתי אפשר להנות מהערוץ הזה?

בשנת 2008 משרד הכלכלה פרסם את הוראת מנכ"ל 2.6 שמפרטת את כל הנהלים כדי ליצור מדיניות טיפול אחידה וברורה לבקשות לפטור מהצגת אישור התאמה לתקן רשמי. העילות מפורטות בהוראה ותחת כל עילה מפורטים המסמכים שיש להמציא כאשר מגישים את הבקשה בעילה הזו.

על היבואן / סוכן מכס להכיר את ההוראה ולהבין אילו מסמכים נדרשים פר כל עילה. כך ניתן למנוע הרבה דחיות של בקשה או החזרה של בקשה.

תמצית ריכוז העילות מופיעה בשקופית מס' 3. שימו לב כי אם אין עילה מתאימה לסיטואציה שלכם, אין צורך לשלוח פנייה או להתקשר, שכן לא יתאפשר לקבל פטור.

דגשים לעילות מסוימות-

יבוא ציוד צבאי המיועד לגוף ממשלתי- חובה לצרף הזמנת רכש מהגוף הממשלתי. יש מקרים שבהם אומרים שהציוד יגיע לגוף ממשלתי בסופו של התהליך- יש להראות בצורה ברורה את השרשור הזה. חברות כמו אלביט למשל, אינן נחשבות גוף ממשלתי.

יבוא לשם שימוש עצמי- מדובר בעילה פופולרית, ויש להבין שמדובר רק לשימוש היבואן ועובדיו. הבקשה ללא תתקבל כאשר הטובין ממשיכים להיות תחת הבעלות של היבואן בתור שימוש עצמי אם יש גם קהל רחב שמשתמש בטובין הזה. לדוגמא: כירופרקט מייבא מיטת טיפולים. לא ניתן להתייחס לכך בתור שימוש עצמי, שכן

המשתמש העיקרי הוא המטופל. ישנם מקרים גבוליים שניתן להתייחס אליהם כשימוש עצמי, למשל: עוסק שפותח חנות ורוצה לייבא לחנות גופי תאורה. מבקשים שיציג אסתמכתאות שיבססו את זה שהטובין מתאימים לתקן הרשמי- כלומר תעודות בדיקה.

יבוא חלקי חילוף למתן שירות- העילה נוצרה עבור חלקי חילוף מקוריים- רק עבורם ניתן לתת פטור, כאשר יודעים שהמוצר הסופי נבדק. מניחים שאם המוצר המוגמר נבדק, אז חלקי החילוף המקוריים גם יתאימו לתקן. כאשר מדובר במתן פטור עבור חלקי חילוף למוצר לשימוש ביתי- יש להמציא המלצת מכון התקנים שהמוצר הסופי נבדק ואושר אצלם ואסמכתאות שחלקי החילוף מקוריים. אם מדובר בחלקי חילוף שלא לשימוש ביתי- יש להציג בדיקה של המוצר הסופי ואסמכתאות שחלקי החילוף מקוריים. עסק שמוכר חלקי חילוף באופן כללי לא יקבל פטור.

יבוא ציוד רפואי- לא ניתן פטור לכלל הציוד הרפואי, אלא רק למה שמפורט בהסדר עם אמ"ר, שכל שנה מתחדש בשיתוף לשכת המסחר. מסמך ההסדר מפרט, לפי מספרי פרטי מכס את הטובין שניתן להוציא עבורם פטור מהצגת אישור ת"ר.

יבוא מחשבים, ציוד מחשבים, מדפסות, מכונות צילום וכלי נגינה חשמליים (למעט ספקי כוח חיצוניים)- לא ניתן פטור לספקי כוח חיצוניים שמייבאים בנפרד- רק כאשר הם חלק מהמוצר הסופי. כאשר מייבאים בנפרד את המטען / ספק הכוח החיצוני, ניתן להגיש בקשה לפטור במסגרת עילת חלקי חילוף, אם עומדים בקריטריונים של חלקי חילוף. ניתן לקבל פטור בעבור ספקי כוח פנימיים לציוד מחשבים- בכפוף לאסתמכתאות.

ציוד אודיו ווידאו מקצועי- העילה הזו מיועדת לציוד אודיו וידאו שלא אמור להימכר לקהל הרחב. מבקשים לראות הצהרה מיצרן הציוד לפיה הציוד מיועד לאנשי מקצוע או אסתמכתא בקטלוג שרשום כי הציוד מיועד לאנשי מקצוע.

יבוא דוגמאות לתצוגה ובדיקת שוק- הציוד צריך להישאר תחת אחריות היבואן וברשותו, וכאשר מסיים את השימוש צריך להשמיד את המוצר או לייצאו החוצה. מפקחים מטעם משרד הכלכלה יכולים לשאול איפה הטובין שבעבורם התקבל הפטור- אם היבואן לא יודע להסביר היכן הציוד, הוא יימצא בבעיה. פטור עבור טובין לתצוגה ובדיקת שוק ניתנת לכל דגם פעם אחת בלבד.

זמן הטיפול בבקשה- על פי הוראת מנכ"ל 2.6 המאגדת את נושא פטור לפי סעיף 2ג2 לצו יבוא חופשי, יש 15 ימי עבודה לטיפול בבקשה מרגע שמגישים את כל המסמכים.

משרד הכלכלה משתדלים לתת מענה מהיר יותר. באחריות היבואן לא לחכות לרגע האחרון, כאשר יש אפשרות להגיש בקשה עם פרפורמה invoice.

הסברים לגבי התעודות שיש לצרף לחלק מהבקשות - מינהל התקינה יוצאים מנקודת הנחה שמכירים ומבינים מה זו כל תעודה ומדוע יש להגיש אותה.

תעודת CB - תעודה מאחת המעבדות החברות בארגון, IECCE CB המקיים בין חבריו הסכם הכרה הדדי רב צדדי. מבקשים סוג כזה של תעודות בנושא של בטיחות חשמלית של המוצר.

למה נדרשת תעודת CB? השקיפות שקיימת בין חברות הרשת (IECEE) החתומות על הסכם ההכרה הני"ל, מאפשרת לאמת את האוטנטיות של תעודת הבדיקה, מבטיחה את כשירות המעבדה הבודקת וחבות המעבדה הבודקת. יש הרבה מעבדות בעולם שלא חברות ברשת ה-CB ולמינהל התקינה אין גישה לבדוק את האותנטיות של התעודה. בדרי"כ לא מבקשים את התעודה המלאה - מסתפקים ב-10-5 עמי ראשונים. תעודה נוספת שמבקשים היא EMC – תאימות אלקטרומגנטית ממעבדת שמוסמכת לבדוק את התקנים הללו על ידי גוף החבר ב ILAC.

הפטור מיועד לגובה המכס, ולא למעבדת הבדיקה. לעיתים פותחים בקשה במעבדת הבדיקה - מקבלים אישור של שחרור מותנה תחת התחייבות להשלמת הבדיקה ומנצלים את האישור לשחרור הסחורה מהמכס. לאחר מכן מבינים באיחור שאפשר לקבל פטור ומגישים בקשה בהתאם לסעיף 2ג2. בלתי אפשרי להגיש את אישור הפטור למעבדת הבדיקה ולבטל את הבקשה לבדיקה.

ביקורות - בכל העילות היבואן מצהיר שהטובין עומדים בתקנים שחלים עליו, ועל היבואן לוודא שקיבל תעודות אותנטיות מהיצרן שלו ביחס לעמידה בתקן. כמו כן, יכולה להתבצע נטילה של הטובין על מנת לבדוק האם עומד בתקן - ואם לאו, מדובר בהפרה.

תצהירים - לא ניתן להשתמש באותו תצהיר ולשכפלו להגשות חוזרות ונשנות – זו יכולה להיות עילה להפרת אמון.